

VEDRALOVÁ Kateřina: Tricetiletá válka v Kouřimi (dějiny města do saského vpádu roku 1631). 54 stran rukopisu, 11 stran příloh.
bakalářská práce, Pardubice 2008
Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická, Katedra historických věd
studijní obor Kulturní dějiny

Kateřina Vedralová se v předložené bakalářské práci po krátkém přehledu dějin Kouřimě (s. 2 – 8) pokusila nastínit dění v tomto českém královském městě během prvních 13ti let tricetileté války, tj v letech 1618 – 1631. Své vyprávění o Kouřimi se snažila důsledně propojit s přehledem o vývoji událostí v českých zemích a v Evropě. Látku rozdělila do logicky členěných kapitol: Kouřim a stavovské povstání v Čechách (s. 9-14), Kouřimsko po bitvě na Bílé hoře do roku 1623 (s.15-30), Kouřim v době nastupující rekatolizace (s.31 – 39), Selské povstání na Kouřimsku 1626 (s.40-41), Kouřim v době před OZZ až do saského vpádu (s. 42 – 48). Název této poslední kapitoly není podle mého názoru možná nejuvýstižnější, respektive periodizace dějin Kouřimě v kontextu obecného vývoje není po mém soudu nejšťastnější. K těmto kapitolám potom připojuje Vedralová jakýsi exkurz, k němuž se ještě vyjádřím, Městská rada v Kouřimi v letech 1619 – 1625 (s. 49 – 50).

Pokud jde o literaturu k charakteristice obecného dění vyšla autorka z nejdostupnějších základních českých prací, ale zcela v reprezentativní úplnosti (ze starších prací chybí např. faktograficky cenné Gindelyho Dějiny stavovského povstání, z novějších např. k dějinám konfiskací důležitý Tomáš Knoz aj.). Je možné diskutovat o vhodnosti proporcí obecných výkladů a líčení kouřimských událostí, je možné diskutovat o vhodnosti (přesnosti) některých formulací, ale v zásadě tento autorčin přístup ke zpracování tématu hodnotím kladně.

Pokud jde o vlastní dějiny Kouřimě, Vedralová využila regionální historickou produkci a to patrně beze zbytku. Využila též dnes již standardní registář V. Lívy Prameny k dějinám tricetileté války a studovala originální archivní prameny, především ve fondu Archiv města Kouřimi, uloženém ve St. okr. archivu v Kolíně. Využila též dokumenty v Archivu Národního muzea v Praze. Za nedostatek považuji, že neprostudovala v Národním archivu v Praze fond Stará manipulace, kde by jistě našla dokumenty, které by jí pomohly některé aspekty dění v Kouřimi popsat hlouběji (plastičtěji); nepokusila se proniknout ani do fondu Archivu pražského arcibiskupství, uloženého tamtéž.

Kateřina Vedralová se ve svém pojednání o Kouřimi soustředila na rekonstrukci pobytu vojsk ve městě ve sledovaném období a případně finanční náklady města na ně. Kromě toho si všimla zasedání městské rady, jak ji to umožňoval dochovaný radní manuál z let 1619 – 1626. Vytěžila z toho instruktivní srovnávací tabulky, které připojila na konec téměř každé kapitoly a v souhrnu potom v přílohách. Pokud jde o zasedání městské rady v tabulkách v příloze jsou data detailněji rozvedena. U údajů o pobytu vojsk by bývalo jistě zvýšilo vypovídací hodnotu prezentovaných tabulek, kdyby autorka k jednotlivým položkám připojila konkrétní odkaz na pramen, z něhož čerpala.

Vedralová se ve své práci soustředila dále na průběh rekatolizace v Kouřimi, jak se jevil z literatury a těch pramenů, které využila. Za připomenutí stojí také vylíčení průběhu selského povstání na Kouřimsku v září 1626. V poslední kapitole, věnující se městské radě v Kouřimi v letech 1619 – 1625, čteme i solidní pokus o kritiku pramene – radního manuálu z této doby. Autorka potom hodnotí četnost a dobu zasedání městské rady (detailně to dokumentují zmíněné tabulky na konci kapitol a v přílohách) a tam, kde zjišťuje i výkyvy v četnosti zasedání proti obvyklému rytmu, upozorňuje i na předmět jednání rady. Naznačuje tu leckdy velice

zajímavé souvislosti – ale jenom naznačuje! Čtenář potom jenom lituje, že se Vedralová ne-odhodlala vypracovat stručný heslovitý přehled předmětu zasedání rady (bylo jich 307) a potom jednání městské rady v uvedeném období celkově nezhodnotit i z věcného hlediska. Mohlo se to stát zlatou korunou celé práce. Nicméně dlužno ještě doplnit, že užitečnou součástí posuzované bakalářské práce jsou přílohy, které přehledně shrnují některá data, zmíněná v textu.

Z formálního hlediska upozorňuji na nevhodný způsob citací dokumentů z registáře V. Lívy Prameny k dějinám třicetileté války. Odkaz na stranu měl být až za uvedením titulu knihy a ne před ním. Výhrady mám k seznamu pramenů a literatury (s. 53). Z nepochopitelných důvodů Vedralová ze seznamu literatury vyděluje (a dokonce uvádí až za přehledem pramenů !) studie vyšlé v časopisech, studie vyšlé ve sbornících a v novinách. Z též nepochopitelných důvodů do literatury zahrnuje edice pramenů, jakou je Lívův registář Prameny k dějinám třicetileté války nebo Documenta Bohemica Bellum Tricennale Illustranta. Vedralová se v práci neubrání ani překlepům nebo chybám, byť nečetným. Občas si nevěděla rady s přepisem jmen velitelů a majitelů vojenských oddílů: např. oddílly Conte z Bucvi (s.15) má být jistě vojsko Buquoiovo; titul bavorský král (tab. na s.29 a 55) tehdy neexistoval; chybné bude patrně čtení jména kapitána Jana Civůli (s. 36, tab. na s.38 a 55).

Vzdor uváděným připomínkám a výhradám usuzuji, že Kateřina Vedralová splnila zadání a cíl bakalářské práce, prokázala schopnost pracovat s původními prameny a dílčím způsobem obohatila znalosti o dějinách Kouřimě za třicetileté války. Doporučuji její práci přijmout k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou velmi dobře.

V Pardubicích, 23. 8. 2008

PhDr. František Šebek